

Брюксел, 10 октомври 2024 г.
(OR. en)

14389/24

Междуетноститутитионално досие:
2024/0248(CNS)

JAI 1487
FRONT 274
FREMP 389
SCHENGEN 45
AVIATION 135
IA 183
RELEX 1258

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	9 октомври 2024 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2024) 671 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА относно издаването и техническите стандарти за основаващите се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2024) 671 final.

Приложение: COM(2024) 671 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 8.10.2024 г.
COM(2024) 671 final

2024/0248 (CNS)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**относно издаването и техническите стандарти за основаващите се на лични карти
цифрови удостоверения за самоличност за пътуване**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2024) 671 final} - {SWD(2024) 672 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В Директива № 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ се предвижда, че гражданите на Съюза могат да упражняват правото си на свободно движение и пребиваване, като използват лични карти и паспорти. Тези документи за пътуване са физически документи с висока степен на сигурност въз основа на спецификациите на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) и са оборудвани с безконтактен носител на информация (чип), съдържащ персонализирани данни на притежателя, портретна снимка и два пръстови отпечатъка.

От 2016 г. насам ИКАО работи за цифровизиране на документите за пътуване с цел улесняване на въздушния транспорт. Резултатът от тази работа на ИКАО е разработването на стандарт за цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, при който да се използват личните данни (с изключение на пръстовите отпечатъци), съхранявани в чипа на документ за пътуване. Цифровото удостоверение за самоличност за пътуване може да се съхранява по сигурен начин, например на мобилен телефон, както за еднократно, така и за многократно използване. Притежателите могат да споделят своето цифрово удостоверение за самоличност за пътуване със съответните заинтересовани страни — като например граничните органи и превозвачите — преди пътуването, използвайки интерфейс като приложение за мобилен телефон. Първата версия на техническия стандарт на ИКАО за цифрово удостоверение за самоличност за пътуване² вече е завършена и изпитана в пилотни проекти³.

Този технологичен напредък в областта на документите за пътуване би могъл да се използва за улесняване на упражняването на правото на свободно движение чрез използване на данните в безконтактния чип на физическите документи за създаване на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване⁴. В контекста на настоящото предложение „цифрово удостоверение за самоличност за пътуване“ означава цифрово представяне на самоличността на лицето, извлечено от информацията, съхранявана в чипа на личната карта, която може да бъде валидирана по сигурен и надежден начин, като се използва инфраструктурата на публичния ключ на издаващия личната карта орган на държавата членка. Това цифрово удостоверение за самоличност за пътуване

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

² Вж. ИКАО, *Guiding Core Principles for the Development of Digital Travel Credential (DTC)* и *Digital Travel Credentials (DTC). Virtual Component Data Structure and PKI Mechanisms*, Технически доклад, версия 1.2, октомври 2020 г.

³ Вж. например Raja Rajavartiolaitos, *Finland and Croatia are testing digital travel credentials in external border traffic in a DTC Pilot project*, 3.2.2023 г., достъпен онлайн на адрес: https://raja.fi/-/suomi-ja-kroatia-kokeilevat-digitaalisen-matkustusasiakirjan-kayttoa-ulkorajaliikenteessa-dtc-pilotiprojektissa?languageId=en_US; Правителство на Нидерландия, *Dutch participation in European DTC pilot*, 27.10.2023 г., достъпен онлайн на <https://www.government.nl/documents/publications/2023/02/23/dtc>.

⁴ За повече подробности относно преминаването на външните граници на пространството без контрол по вътрешните граници вж. COM(2024) 670 final.

следва да съдържа същите лични данни — включително портретната снимка на притежателя — като личната карта, въз основа на която е създадено, с изключение на пръстовите отпечатащи на притежателя.

Основаващите се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване имат потенциала да улеснят гражданите на Съюза при упражняването на правото им на свободно движение. Тъй като гражданите на Съюза могат да използват личните си карти, за да преминават външните граници на Шенгенското пространство, тези цифрови удостоверения за самоличност за пътуване ще им позволят да преминават през граничния контрол по-бързо и безпроблемно.

За тази цел настоящата инициатива върви успоредно с предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на приложение за електронно подаване на данни за пътуванията („цифрово приложение на ЕС за пътуване“ (EU Digital Travel application)) и за изменение на регламенти (ЕС) 2016/399 и (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета по отношение на използването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване⁵. Наред с другото, с това предложение се въвежда цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, което се основава на паспорт, и се определят спецификации за цифровото приложение на ЕС за пътуване — приложение за мобилен телефон за издаване и представяне на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване за предварителна проверка преди пътуването. С едновременното приемане на двете предложения се гарантира съгласуваност при бъдещите изменения на личните карти и паспортите, като се има предвид, че и двата вида документи за пътуване могат да се използват за упражняване на правото на свободно движение. В резултат на това гражданите на Съюза, притежаващи лична карта, следва да могат да използват цифровото приложение на ЕС за пътуване, за да създават и представят основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване по същия начин както при използването на паспорти.

След като бъдат въведени, цифровите удостоверения за самоличност за пътуване биха могли да се използват и за улесняване на други аспекти на свободното движение, като например регистрирането пред националните органи при установяване в друга държава членка, с което има потенциал да се намали административната тежест. На по-късен етап може да стане възможно и упражняването на свободно движение само въз основа на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, т.е. без да е необходима физическа лична карта или физически паспорт. И накрая, автентичното цифрово удостоверение за самоличност за пътуване би могло да улесни достъпа до схеми за електронна идентификация и до услуги, за които се изисква надеждна идентификация. Това има потенциала да направи по-лесно ежедневието на гражданите на Съюза, включително на тези, които пребивават в държава членка, различна от тази, на която са граждани.

Промишлеността и националните правителства вече започнаха да проучват начините за използване на цифровата информация за пътуванията, за да направят пътуването по-гладък и ориентиран към клиентите процес. Комисията счита, че на равнището на Съюза следва да бъде установен единен стандарт за цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, както беше обявено в годишната работна програма на Комисията за 2023 г.⁶, тъй като това би довело до: i) избягване на фрагментирането; ii)

⁵ COM(2024) 670 final.

⁶ COM(2022) 548 final.

осигуряване на зачитането на ценностите на Съюза; и iii) гарантиране, че всички граждани на Съюза могат да се ползват от цифровите удостоверения за самоличност за пътуване. Това също така би дало възможност на Съюза да даде тласък в оформянето на световните стандарти и да постигне напредък както в защитата на икономическите си интереси, така и на своята технологична стратегическа автономност.

С оглед на гореизложеното настоящата инициатива има за цел да се създаде цифрово удостоверение за самоличност за пътуване въз основа на издаваните от държавите членки лични карти, което гражданите на Съюза да могат да използват при упражняване на правото си на свободно движение.

За да се постигне глобална оперативна съвместимост, техническите спецификации на Съюза за основаващите се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване следва да се уповават на стандарта на ИКАО за цифрово удостоверение за самоличност за пътуване. За да се гарантира, че всички граждани на Съюза, които притежават лична карта, могат да получат цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, всички издаващи лични карти държави членки следва да предлагат на своите граждани цифрови удостоверения за самоличност за пътуване. Същевременно гражданите на Съюза не следва да бъдат задължавани да притежават цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, ако желаят да упражняват правото си на свободно движение, като използват само своята физическа лична карта или физическия си паспорт.

За да се насърчава навлизането на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване, гражданите на Съюза следва да имат възможността да получат основаващо се на лична карта цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, когато получават нова физическа лична карта. Освен това те следва да могат да получат цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, като използват вече съществуваща и валидна лична карта, включително като го създадат чрез приложения за мобилни телефони. И на последно място, гражданите на Съюза следва да могат да съхраняват цифровото удостоверение за самоличност за пътуване в своя европейски портфейл за цифрова самоличност⁷.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

За настоящата инициатива е необходимо личните карти, издавани от държавите членки, да отговарят на стандарт, с който се гарантира, че тези лични карти могат да служат като основа за създаването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване. Поради тази причина настоящата инициатива се основава на съответните правила на равнището на Съюза относно личните карти, които понастоящем се съдържат в Регламент (ЕС) 2019/1157 на Европейския парламент и на Съвета⁸, и е приведена в съответствие с тях. След като Съдът на ЕС обяви Регламент (ЕС) 2019/1157 за невалиден по делото *Landeshauptstadt Wiesbaden*⁹, на 23 юли 2024 г. Комисията прие

⁷ Установен с Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на европейска рамка за цифрова самоличност (ОВ L, 2024/1183, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>).

⁸ Регламент (ЕС) 2019/1157 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно повишаване на сигурността на личните карти на гражданите на Съюза и на документите за пребиваване, издавани на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства, които упражняват правото си на свободно движение (ОВ L 188, 12.7.2019 г., стр. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1157/oj>).

⁹ Решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251.

предложение¹⁰, с което се поставя началото на процедура за нов регламент относно стандартите за личните карти.

С настоящата инициатива не се изменят материалноправните условия, определени в Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки. Същевременно, като на гражданите на Съюза се предоставя основаващо се на лична карта цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, с настоящата инициатива се цели улесняване на тези граждани при упражняването на това право в пълно съответствие с Директива 2004/38/ЕО.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящата инициатива и въвеждането на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване в Съюза като цяло са тясно свързани с текущото развитие в областта на създаването на европейска цифрова самоличност и европейски портфейл за цифрова самоличност. Следва да бъде възможно в европейския портфейл за цифрова самоличност да се съхраняват цифрови удостоверения за самоличност за пътуване наред с цифровите свидетелства за управление на МПС, медицинските рецепти и други документи.

Настоящата инициатива е свързана и със стратегията на Комисията „Цифрова Европа“ от 2020 г., която е насочена към подкрепа за внедряването на технологии, които ще окажат реална промяна за ежедневието на хората. С инициативата се подкрепя и Цифровият компас за програмата на Съюза „Цифрово десетилетие“, част от която е свързана с насърчаване на цифровизацията на обществените услуги. Конкретната цел на Цифровия компас е всички граждани на Съюза да имат достъп до електронна идентификация до края на 2030 г.¹¹ В Европейската декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие¹² Комисията и съзаконодателите поеха ангажимент да гарантират, че на хората, живеещи в Съюза, се предлага възможност за използване на доброволна основа на достъпна, сигурна и надеждна цифрова самоличност. В по-общ план предложението спомага за разширяване на използването на цифровите технологии.

Инициативата е в отговор също така на общата световна тенденция за цифровизация и на очакванията на пътниците за все по-бързи и безпроблемни формалности при пътуванията.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

С член 77, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на Съюза се предоставя компетентност да приема разпоредби относно паспортите, личните карти, разрешенията за пребиваване и всички други подобни документи, чиято цел е да улеснят упражняването на правото на свободно движение и пребиваване на територията на държавите членки, гарантирано с член 20, параграф 2, буква а) от ДФЕС¹³.

¹⁰ COM(2024) 316 final.

¹¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_bg

¹² ОВ С 23, 23.1.2023 г., стр. 1.

¹³ Решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, т. 54.

Целта на настоящото предложение е да се улесни упражняването на правото на свободно движение на гражданите на Съюза в сигурна среда, като им се предоставят автентични цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, основаващи се на личните карти, които им се издават от държавите членки. Следователно настоящото предложение е неразривно свързано с правилата относно физическите лични карти. Поради това настоящото предложение има същото правно основание като предложението на Комисията за Регламент на Съвета относно повишаване на сигурността на личните карти на гражданите на Съюза и на документите за пребиваване, издавани на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства, които упражняват правото си на свободно движение¹⁴.

В член 77, параграф 3 от ДФЕС се предвижда специална законодателна процедура. Когато приема мерки съгласно член 77, параграф 3 от ДФЕС, Съветът трябва да действа с единодушие след консултация с Парламента.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В действащата правна рамка на Съюза не се предвижда използването на цифрови решения в контекста на упражняването на правото на свободно движение. Поради естеството на проблема и необходимостта да се осигури оперативна съвместимост, самите държави членки не могат ефективно да въведат единен за целия Съюз формат за основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване и следователно не могат да улеснят упражняването на свободното движение въз основа на такива цифрови удостоверения за самоличност за пътуване. Всякакви национални решения биха били изложени на риска да не бъдат приети в други държави членки и биха възникнали въпроси относно тяхното съответствие с правото на Съюза, когато се използват в контекста на свободното движение.

Настоящото предложение има за цел да се улесни упражняването на правото на свободно движение, като се предостави на гражданите на Съюза възможността да получават и използват цифрови удостоверения за самоличност за пътуване въз основа на своите национални лични карти. По причини, свързани с мащаба и очакваното въздействие, целите могат да бъдат постигнати ефикасно и ефективно единствено на равнището на Съюза.

Същевременно при настоящото предложение не се изисква от държавите членки да въвеждат лични карти, ако такива не се предвиждат в националното законодателство.

- **Пропорционалност**

С предложението не се надхвърля необходимото за постигане на целта му, тъй като с него не се променят из основи правилата и разпоредбите на Директива 2004/38/ЕО или тези, определени в предложението на Комисията за Регламент на Съвета относно повишаване на сигурността на личните карти на гражданите на Съюза и на документите за пребиваване, издавани на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства, които упражняват правото си на свободно движение¹⁵.

Освен това преценката дали да се получи цифрово удостоверение за самоличност за пътуване ще бъде оставена на отделните граждани на Съюза. Тези, които решат да не получат такова, също ще могат да упражняват правото си на свободно движение, като използват единствено своя физически паспорт или физическата си лична карта.

¹⁴ COM(2024) 316 final.

¹⁵ COM(2024) 316 final.

Възможно е обаче те да не се ползват от някои от улесненията, с които разполагат гражданите на Съюза, притежаващи и цифрово удостоверение за самоличност за пътуване.

В оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение¹⁶, са дадени допълнителни обяснения относно пропорционалността на различните варианти на политиката, включително на тези, които са отхвърлени.

- **Избор на инструмент**

Регламентът е единственият правен инструмент за осигуряване на пряко, непосредствено и общо прилагане на правото на Съюза във всички държави членки.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Подготовката на настоящата инициатива и на придружаващото я предложение¹⁷ включваше широк кръг от консултации със заинтересованите страни, включително органи на държавите членки, агенции на Съюза, представители на индустрията, широката общественост и международни организации, занимаващи се с въпросите на международните пътувания. Като част от оценката на въздействието беше организирана обществена консултация¹⁸. Беше проведено и специално проучване „Евробарометър“, за да се получи допълнителна информация за мнението на гражданите на Съюза относно използването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване за трансгранични пътувания¹⁹. Повечето заинтересовани страни, с които бяха проведени консултации, изразиха широка подкрепа за инициативата, като подчертаха очакваните ползи и удобства както за националните органи, така и за пътниците, които биха произтекли от предоставянето на възможност на пътниците да използват цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

При подготовката на настоящата инициатива Комисията взе предвид обратната връзка, получена в рамките на тези дейности по консултиране. В инициативата например се предвижда използването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване да бъде на доброволен принцип (а не задължително за пътниците) и се предлага единен технически стандарт за всички цифрови удостоверения за самоличност за пътуване от Съюза.

- **Събиране и използване на експертни становища**

За да подпомогне изготвянето на оценката на въздействието, Комисията възложи външно проучване на инициатива на Съюза за цифровизация на документите за пътуване и за улесняване на пътуванията с цел разработване на варианти и оценка на потенциалното им въздействие. Проучването включваше събиране на мнения и експертен опит от заинтересованите страни под формата на стратегически интервюта, целеви консултации, задълбочени интервюта и обществена консултация.

¹⁶ SWD(2024) 671 final.

¹⁷ COM(2024) 670 final.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13514-Travel-digitalising-travel-documents-to-make-travelling-easier/public-consultation_bg

¹⁹ [Доклад към специално проучване „Евробарометър“ № 536](#) относно цифровизацията на документите за пътуване и улесняването на пътуванията.

Три държави членки (Финландия, Хърватия и Нидерландия) също изпълняват финансирани от Съюза пилотни проекти за изпитване на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване за трансгранични пътувания. Опитът и резултатите, получени до момента от тези пилотни проекти, бяха взети предвид и отразени в оценката на въздействието и настоящото предложение.

• **Оценка на въздействието**

При подготовката на настоящата инициатива и на придружаващото я предложение²⁰ Комисията извърши и оценка на въздействието²¹. В оценката на въздействието бяха оценени три варианта на политиката, всеки от които включва законодателни мерки с оглед на това, че за тях се изисква изменение или допълване на съществуващото законодателство на Съюза относно документите за пътуване и граничните проверки. Това изключва от самото начало подход на „актове с незадължителен характер“.

Всеки вариант на политиката съдържа няколко общи основни елемента, а именно: i) преходен период; ii) използването на съществуващия международен технически стандарт на ИКАО; iii) доброволното използване от пътниците на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване (както беше потвърдено при обществената консултация); и iv) централно техническо решение на Съюза за създаване и представяне на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

Основната разлика между трите варианта на политиката е равнището на гъвкавост, с което разполагат държавите членки по отношение на: i) възможността хората да получават цифрови удостоверения за самоличност за пътуване (тъй като някои държави членки изрично са забранили достъпа до данните в чипа на документите за пътуване); и ii) използването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване в контекста на трансграничните пътувания.

Представеното по-долу обобщение обхваща само аспектите, които са от значение за настоящото предложение.

С вариант на политиката 1 се позволява на държавите членки да предоставят на пътниците цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

С вариант на политиката 2 държавите членки се задължават да предоставят на пътниците цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

С вариант на политиката 3 държавите членки се задължават да предоставят на пътниците цифрови удостоверения за самоличност за пътуване и се установява хармонизиран подход по отношение на тяхното използване във всички държави членки.

Въз основа на констатациите от оценката на въздействието беше предпочетен вариант 3, съчетан с подходящ преходен период. Съгласно вариант 3 всички държави членки ще предлагат цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, основаващи се на вече издаваните от тях документи за пътуване. Гражданите на Съюза ще могат да използват своите цифрови удостоверения за самоличност за пътуване: i) в държавите членки, които изберат да въведат цифровите удостоверения за самоличност за пътуване по време на преходен период; и ii) във всички съответни държави членки след преходния период и след като бъде готово общото за целия Съюз техническо решение.

²⁰ COM(2024) 670 final.

²¹ SWD(2024) 671 final.

Като цяло предпочитаният вариант има най-положително въздействие по отношение на постигането на целите за: i) позволяване на по-гладко и лесно упражняване на свободното движение; и ii) спазване на строги стандарти за сигурност. Това въздействие се дължи главно на двойното задължение на държавите членки да позволят на физическите лица както да получат цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, така и действително да ги използват за целите на пътувания. Очаква се изпълнението на това двойно задължение да доведе до най-високото очаквано навлизане на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване в сравнение с всички варианти на политиката. С предпочитания вариант ще се предостави възможност на всеки гражданин на Съюза, притежаващ отговаряща на условията лична карта, да получи цифрово удостоверение за самоличност за пътуване по най-ефективния начин.

Стандартизирането на основаващите се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване би донесло и допълнителни ползи, като например по-голяма ефикасност за транспортните превозвачи (авиокомпаниите, дружества за воден пътнически транспорт, железопътни дружества и др.), които биха могли да решат на доброволна основа да интегрират тези цифрови удостоверения за самоличност за пътуване в работните си процеси. Чрез включването на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване в европейския портфейл за цифрова самоличност с настоящото предложение би се дала възможност на гражданите на Съюза за по-широко използване на удостоверенията.

Предпочитаният вариант създава за държавите членки ограничена тежест, свързана с изготвянето на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, която се компенсира от очакваното положително въздействие на мерките. Крайните ползи ще зависят от навлизането на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване. В оценката на въздействието е предоставена допълнителна информация относно разходите, ползите и оценките въз основа на сценария на предпочитания вариант.

Не се очаква значително въздействие върху околната среда във връзка с настоящата инициатива, по-специално предвид факта, че не се очаква тя да се отрази върху броя на пътуванията.

На 15 декември 2023 г.²² Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище относно оценката на въздействието, в което препоръча в оценката на въздействието да се направи по-добро разграничение между ползите по отношение на конкурентоспособността, както и да се оценят по-добре разходите и ползите, свързани с различните варианти.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

В процеса по изготвяне на настоящото предложение не беше установено конкретно въздействие върху малките и средните предприятия.

Тъй като с настоящото предложение ще се създаде основаващо се на лична карта цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, то е напълно в синхрон с принципа „цифров по подразбиране“.

- **Основни права**

Настоящото предложение оказва положително въздействие върху основното право на гражданите на Съюза на свободно движение и на пребиваване по силата на член 45 от

²² SEC(2024) 670.

Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“), като се въвежда основаващо се на лична карта цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, чиято цел е улесняването на това право.

Настоящото предложение ще доведе до обработването на лични данни (включително биометрични данни, а именно портретната снимка на притежателя на цифровото удостоверение за самоличност за пътуване). Задължението за включване на портретна снимка в цифровото удостоверение за самоличност за пътуване, издавано въз основа на лична карта, представлява ограничение както на правото на зачитане на личния живот, така и на правото на защита на личните данни²³. Ограничаването на тези права трябва да бъде предвидено в закон и при него трябва да се зачита основното съдържание на тези права. Освен това, в съответствие с принципа на пропорционалност, такива ограничения могат да бъдат налагани само ако са необходими и ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата на други хора²⁴.

В този контекст в предложението се предвижда, че ще се прилага приложимото законодателство на Съюза²⁵, по-специално разпоредбите относно защитата на личните данни в контекста на физическите лични карти²⁶. Следователно ограниченията, както и условията за прилагане и обхватът на тези ограничения ще бъдат определени в законодателството на Съюза, най-вече в настоящото предложение, както и в предложения регламент относно личните карти²⁷. Задължението за включване на портретна снимка на притежателя не засяга неблагоприятно основното съдържание на основните права, заложи в членове 7 и 8 от Хартата, тъй като информацията, предоставяна от портретната снимка, сама по себе си не позволява да се създаде представа за личния и семейния живот на субектите на данни²⁸.

Включването на портретната снимка в цифровото удостоверение за самоличност за пътуване има за цел да се позволи надеждното установяване на самоличността на притежателя на това удостоверение, като при представянето на цифровото удостоверение за самоличност за пътуване портретната снимка на последния се сравни с тази в цифровото удостоверение за самоличност за пътуване, и по този начин да се противодейства на документните измами, което е призната от Съюза цел от общ интерес, както е потвърдено и от Съда²⁹.

²³ Решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, т. 73—74.

²⁴ Решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, т. 76.

²⁵ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>) и Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

²⁶ COM(2024) 316 final.

²⁷ COM(2024) 316 final.

²⁸ Вж. също решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, т. 80—81.

²⁹ Решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, т. 87 и цитираната съдебна практика.

Включването на портретната снимка в цифровото удостоверение за самоличност за пътуване е подходящо за постигане на целта от общ интерес за борба с документните измами, тъй като представлява средство за надеждна проверка на самоличността на притежателя на цифровото удостоверение за самоличност за пътуване, а по този начин и за намаляване на риска от измами.

Фактът, че — за разлика от физическите лични карти — цифровите удостоверения за самоличност за пътуване не включват пръстовите отпечатащи на притежателя, не променя с нищо този извод, тъй като цифровите удостоверения за самоличност за пътуване се използват в комбинация с физически документ, а не го заместват. Ако имат съмнения относно автентичността на цифровото удостоверение за самоличност за пътуване или самоличността на притежателя, компетентните органи си запазват възможността да използват пръстовите отпечатащи, съхранявани в чипа на личната карта. Понастоящем не съществуват стандарти за включването на пръстови отпечатащи в цифровите удостоверения за самоличност за пътуване, а поради криптографската защита на пръстовите отпечатащи във всеки случай не е възможно те да бъдат извлечени от чипа на личната карта.

Включването на портретната снимка е необходимо и за постигането на преследвания общ интерес. Без нейното включване цифровото удостоверение за самоличност за пътуване би съдържало само персонализирани данни за притежателя (като име, дата на раждане и др.), което не е надеждно и ефективно средство за установяване на самоличността.

Освен това цифровото удостоверение за самоличност за пътуване, което се основава на настоящото предложение, няма да съдържа лични данни, които не се съдържат вече в чипа на личната карта, въз основа на която е издадено. Всъщност цифровото удостоверение за самоличност за пътуване ще съдържа по-малко лични данни, като се има предвид, че не съдържа пръстовите отпечатащи на притежателя.

Както вече беше отбелязано от Съда в решението *Landeshauptstadt Wiesbaden* относно физическите лични карти³⁰, ограниченията, произтичащи от включването на такива биометрични данни, не изглежда — предвид естеството на разглежданите данни, естеството и начините на обработване, както и предвидените предпазни механизми — да са с тежест, която би била непропорционална на значението на различните цели, които тази мярка преследва. Така подобна мярка трябва да се приеме за основана на постигнат баланс между, от една страна, тези цели и от друга страна, засегнатите основни права. В резултат на това ограниченията на упражняването на правата, гарантирани в членове 7 и 8 от Хартата, не нарушават принципа на пропорционалност.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване

В рамките на 5 години от създаването на първите цифрови удостоверения за самоличност за пътуване чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване Комисията ще направи оценка на ефективността, ефикасността, целесъобразността,

³⁰ Решение от 21 март 2024 г., C-61/22, *Landeshauptstadt Wiesbaden*, ECLI:EU:C:2024:251, т. 106—125.

съгласуваността и добавената стойност от Съюза на предложението. С това ще се гарантира наличието на достатъчно данни за всички аспекти на регламента. Тази оценка може да се извърши заедно с оценката, предвидена в придружаващото предложение³¹.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В **член 1** се описва предметът на регламента.

В **член 2** се съдържат материалноправните правила относно създаването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване въз основа на личните карти, издавани от държавите членки на техните собствени граждани, както е посочено в член 4, параграф 3 от Директива 2004/38/ЕО, във формат, който е в съответствие с предложения регламент относно физическите лични карти³².

При издаване на нова лична карта държавите членки следва по искане на заявителите да им предоставят съответно цифрово удостоверение за самоличност за пътуване. Притежателите на съвместими лични карти следва също така да могат да поискат на по-късен етап съответно цифрово удостоверение за самоличност за пътуване от държавите членки, издали личните карти.

Освен това притежателите на лична карта следва да могат да създават цифрово удостоверение за самоличност за пътуване въз основа на тази карта. Следва да бъде възможно на притежателите да се издава цифрово удостоверение за самоличност за пътуване дистанционно, чрез средства, с които разполага съответното лице, като например мобилен телефон с функция, позволяваща му да прочете безконтактния чип на личната карта, в комбинация с приложение за мобилен телефон.

Преди да бъде създадено цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, държавите членки следва да въведат система за потвърждаване на автентичността и целостта на чипа на личната карта и за съпоставяне на портретната снимка на лицето, което иска да създаде цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, с портретната снимка, съхранявана на чипа. Целта е да се гарантира, че цифровото удостоверение за самоличност за пътуване се създава от лицето, на което е издадена личната карта.

За целите на самостоятелното създаване на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване притежателите на лична карта следва да могат да използват цифровото приложение на ЕС за пътуване, разпоредби за което са предвидени в придружаващото предложение³³. Това приложение ще подпомогне създаването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, като се има предвид, че при тях ще се използват същите технически стандарти като при основаващите се на паспорти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

Цифровите удостоверения за самоличност за пътуване следва да съдържат същите лични данни, включително портретната снимка на притежателя, като личната карта, на която се основават, с изключение на пръстовите отпечатыци на притежателя, които не следва да се включват.

Притежателите на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване следва да могат да го съхраняват в европейския портфейл за цифрова самоличност.

³¹ COM(2024) 670 final.

³² COM(2024) 316 final.

³³ COM(2024) 670 final.

Освен това с този член Комисията се оправомощава да определи чрез акт за изпълнение най-късната дата, от която държавите членки трябва да направят възможно създаването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване. Това оправомощаване има за цел да се гарантира, че правното изискване да се направи възможно създаването на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване се прилага едва след като това приложение започне да функционира.

В **член 3** се установява задължението за държавите членки да определят звена за контакт във връзка с прилагането на регламента. Тези звена за контакт може да са същите като тези, определени за прилагането на предложениия регламент относно физическите лични карти³⁴.

В **член 4** се предвижда, че в допълнение към общоприложимата правна рамка на Съюза за защита на данните, за обработването на лични данни съгласно настоящия регламент трябва да се прилага и специалната рамка за защита на данните от предложениия регламент относно личните карти³⁵. Не е необходима отделна рамка за защита на данните, като се има предвид, че установените с настоящия регламент цифрови удостоверения за самоличност за пътуване съдържат същите лични данни като физическите лични карти, с изключение на пръстовите отпечатьци на притежателя, и са предназначени да бъдат използвани за същите цели.

С **член 5** на Комисията се предоставя правомощието да приема необходимите технически спецификации, процедури и изисквания за цифровите удостоверения за самоличност за пътуване, издавани въз основа на лични карти, включително относно: i) схемата и формата на данните; ii) процеса на издаване и оповестяване; iii) валидността; iv) модела на доверие; v) удостоверяването на автентичността и валидирането; и vi) отмяната.

Тези технически спецификации следва, доколкото е възможно, да се основават на съответните международни стандарти и практики, договорени на равнището на ИКАО, за да се гарантира както последователен подход на международно равнище, така и глобална оперативна съвместимост на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване.

Техническите спецификации ще имат за цел също така да се гарантира, че цифровото удостоверение за самоличност за пътуване може да се съхранява в европейския портфейл за цифрова самоличност.

В **член 6** се съдържат правила относно комитета, чиято задача е да подпомага Комисията при прилагането на регламента.

Комитетът за единен формат за визи³⁶, създаден с член 6 от Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета³⁷, е определен за водещ комитет, като се има предвид, че отговаря в еднаква степен за подпомагането на Комисията във връзка с предложениия регламент относно физическите лични карти³⁸.

³⁴ COM(2024) 316 final.

³⁵ COM(2024) 316 final.

³⁶ <https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C20800/consult?lang=bg>

³⁷ Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета от 29 май 1995 г. за определяне на единен формат за визи (ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).

³⁸ COM(2024) 316 final.

В **член 7** се посочва, че Комисията трябва да направи оценка на регламента и да докладва за него в рамките на 5 години след датата, от която държавите членки трябва да направят възможно създаването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване по силата на акта за изпълнение, който трябва да бъде приет съгласно член 2. Тази оценка ще бъде извършена в съответствие с насоките на Комисията за по-добро регулиране³⁹ и съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁴⁰. За да може да изготви такъв доклад, Комисията ще изисква информация от държавите членки и съответните агенции на Съюза.

В **член 8** се съдържат правилата за влизане в сила и прилагане на регламента. В него се предвижда, че държавите членки трябва да започнат да издават основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване извън цифровото приложение на ЕС за пътуване 12 месеца след приемането на необходимите технически спецификации, посочени в член 5. Създаването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване ще стане възможно на по-късен етап и едва след като Комисията приеме акта за изпълнение, посочен в член 2.

³⁹ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_bg

⁴⁰ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

относно издаването и техническите стандарти за основаващите се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно Директива № 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета² физическите лични карти и паспорти са документите, които позволяват на гражданите на Съюза да упражняват правото си на свободно движение и пребиваване.
- (2) С цел да се повишат надеждността и приемането на личните карти, издавани от държавите членки на техните граждани, и на документите за пребиваване, издавани от държавите членки на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства, и по този начин да се улесни упражняването на правото на свободно движение, с Регламент (ЕС) XXXX/XXXX на Съвета³ [COM (2024) 316 final] се укрепват стандартите за сигурност, приложими за тези лични карти и документи за пребиваване. По отношение на личните карти в посочения регламент се определят стандартите за сигурност, форматът и спецификациите, на които трябва да отговарят тези физически документи.

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

³ Регламент (ЕС) XXXX/XXXX на Съвета от [...] г. относно повишаване на сигурността на личните карти на гражданите на Съюза и на документите за пребиваване, издавани на гражданите на Съюза и на членовете на техните семейства, които упражняват правото си на свободно движение (ОВ L [...], [...] г., стр. [...], ELI: [...]).

- (3) За да се улесни упражняването на правото на свободно движение и пребиваване, на равнището на Съюза следва да се определят правила за създаването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, т.е. цифрово представяне на самоличността на лицето, извлечено от информацията, която се съхранява в носителя на информация на личната карта и която може да бъде валидирана чрез инфраструктурата на публичния ключ на органа, издаващ личната карта. По този начин се избягва и появата на несъвместими стандарти в рамките на Съюза и се гарантира, че всички граждани на Съюза, притежаващи лична карта, могат да получат цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, ако желаят.
- (4) Когато упражняването на правото на свободно движение включва пътуване до друга държава членка, използването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване би могло да ускори всички приложими проверки. Съответно гражданите на Съюза следва да имат право да получават и използват основаващи се на личните им карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване. Същевременно те не следва да бъдат задължени да притежават цифрово удостоверение за самоличност за пътуване или да продължат да го използват, след като го получат.
- (5) За да се улесни получаването на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване от гражданите на Съюза, при издаването на лична карта и по искане на заявителя държавите членки следва да издават на гражданите на Съюза и съответно цифрово удостоверение за самоличност за пътуване въз основа на хармонизирани спецификации на Съюза.
- (6) Освен това, като се има предвид, че даден гражданин на Съюза може да не е избрал да получи цифрово удостоверение за самоличност за пътуване при издаването на лична карта, държавите членки следва да предлагат на притежателите на издадени от тях лични карти във формат, който отговаря на изискванията по Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], възможността за създаване на съответно цифрово удостоверение за самоличност за пътуване на по-късен етап, включително дистанционно, чрез използване на устройства като мобилни телефони с функция, позволяваща им да прочетат носителя на информация на личната карта, в комбинация с приложение за мобилен телефон.
- (7) При дистанционното създаване на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване държавите членки следва, като конфигурират съответно необходимото софтуерно решение, да гарантират, че — преди удостоверението да бъде създадено — автентичността и целостта на носителя на информация на физическата лична карта са проверени и че портретната снимка на лицето, което иска да създаде цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, отговаря на портретната снимка, съхранена на носителя на информация. Целта е да се гарантира, че цифровите удостоверения за самоличност за пътуване се създават само от лицето, на което е издадена личната карта.
- (8) Като се има предвид, че с цифровото приложение на ЕС за пътуване, разпоредби за което са предвидени в Регламент (ЕС) XXXX/XXXX на Европейския парламент и на Съвета⁴ [COM(2024) 670 final], ще се позволи създаването на

⁴

Регламент (ЕС) XXXX/XXXX на Европейския парламент и на Съвета от [...] г. за създаване на приложение за електронно подаване на данни за пътуванията („цифрово приложение на ЕС за

цифрови удостоверения за самоличност за пътуване въз основа на лични карти, които отговарят на изискванията по Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], гражданите на Съюза, притежаващи такива лични карти, следва да могат да използват това приложение при дистанционно създаване на съответните цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

- (9) Цифровото удостоверение за самоличност за пътуване следва да може да се съхранява в европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁵.
- (10) Предвид факта, че са извлечени от лична карта, цифровите удостоверения за самоличност за пътуване следва да съдържат същите лични данни, включително портретна снимка. Включването на биометрични данни, а именно портретната снимка, в цифровото удостоверение за самоличност за пътуване следва да даде възможност за надеждно установяване на самоличността на притежателя на това удостоверение чрез сравняване на портретната му снимка с тази в цифровото удостоверение за самоличност за пътуване при представянето на последното, и по този начин за борба с документните измами. Както потвърждава Съдът, борбата с документните измами, която включва, наред с другото, борба с представянето на фалшиви документи и с използването на истински документи от лица, различни от действителните собственици на тези истински документи, представлява призната от Съюза цел от общ интерес.
- (11) Цифровите удостоверения за самоличност за пътуване обаче не следва да включват пръстовите отпечатъци на притежателя, които се съдържат в носителя на информация на личните карти с цел борба с документните измами. Понастоящем не съществуват стандарти за включването им в цифровите удостоверения за самоличност за пътуване, а поради криптографската им защита във всеки случай не е възможно пръстовите отпечатъци да бъдат извлечени от носителя на информация на личните карти. Липсата на пръстови отпечатъци в цифровите удостоверения за самоличност за пътуване не подкопава защитата срещу неправомерно използване на личните карти, тъй като цифровите удостоверения за самоличност за пътуване се използват в комбинация с физическите лични карти, а не ги заместват. Ако компетентните органи имат съмнения относно автентичността на цифровото удостоверение за самоличност за пътуване или самоличността на притежателя, те си запазват възможността да използват пръстовите отпечатъци, съхранявани в носителя на информация на личната карта.
- (12) За да се стимулира навлизането на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване и без да се засяга компетентността на държавите членки да определят таксите за издаване на лични карти, цифровите удостоверения за самоличност за пътуване следва да се издават безплатно.

пътуване“) и за изменение на регламенти (ЕС) 2016/399 и (ЕС) 2018/1726 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета по отношение на използването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване (ОВ L [...], [...] г., стр. [...], ELI: [...]).

⁵ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (13) Държавите членки следва да обменят помежду си информацията, необходима за проверка на автентичността и валидността на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване.
- (14) Като се има предвид, че издаденото съгласно настоящия регламент цифрово удостоверение за самоличност за пътуване включва информацията от носителя на информация на личната карта на притежателя, неговото издаване следва да улесни упражняването на свободното движение и пребиваване на лицата, притежаващи такъв документ, включително в контекста на влизането на територията на държава членка.
- (15) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁶ се прилага по отношение на личните данни, които трябва да се обработват в контекста на прилагането на настоящия регламент. Като се има предвид, че установените с настоящия регламент цифрови удостоверения за самоличност за пътуване съдържат същите лични данни като личните карти, с изключение на пръстовите отпечатъци на притежателя, и се използват за същите цели, специалните правила от Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final] относно защитата на личните данни следва да се прилагат и за обхванатите от настоящия регламент цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.
- (16) За да се гарантират единни условия за издаването и създаването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия да приема технически спецификации, процедури и изисквания, включително по отношение на техния процес на издаване, валидност, удостоверяване на автентичността, валидиране и отмяна. При изготвянето на техническите спецификации за цифровото удостоверение за самоличност за пътуване Комисията следва, доколкото е възможно, да се уповава на съответните международни стандарти и практики, договорени чрез Международната организация за гражданско въздухоплаване, за да гарантира както последователен подход на международно равнище, така и глобална оперативна съвместимост на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване. Комисията следва също така да се стреми да гарантира достъпност за лицата с увреждания в съответствие с изискванията за достъпност съгласно правото на Съюза. Освен това на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия, за да потвърди, че е технически възможно да се създават основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване, разпоредби за което са предвидени в Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final], и въз основа на това да определи датата, от която най-късно държавите членки следва да направят възможно създаването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване чрез използване на това приложение. Тези изпълнителни правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁷.

⁶ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

⁷ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на

- (17) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се улесни упражняването на правото на свободно движение чрез създаването на основаващи се на лични карти цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (18) В съответствие с параграфи 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁸ Комисията следва да извърши оценка на настоящия регламент, за да определи действителното му въздействие и необходимостта от допълнителни действия.
- (19) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (20) [В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия регламент.] ИЛИ [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.]
- (21) Настоящият регламент е съобразен с основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата), включително правото на свободно движение и правото на защита на личните данни. Когато прилагат настоящия регламент, държавите членки следва да се съобразяват с Хартата.
- (22) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁹ беше проведена консултация с

държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁸ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁹ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Европейския надзорен орган по защита на данните, който прие становище на XXXX г.¹⁰,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Предмет

С настоящия регламент се установява рамката за издаването и създаването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване въз основа на личните карти, издавани от държавите членки на гражданите на Съюза, в съответствие с изискванията, определени в Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], с цел улесняване на упражняването на правото, посочено в член 20, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз, от гражданите на Съюза, притежаващи такива цифрови удостоверения за самоличност за пътуване.

Член 2
Цифрови удостоверения за самоличност за пътуване

1. По искане на лицето, подало заявление за лична карта, издаваните от държавите членки лични карти се придружават от цифрово удостоверение за самоличност за пътуване.
2. По искане на притежателя на лична карта, издадена в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], държавата членка, издала личната карта, издава цифрово удостоверение за самоличност за пътуване.
3. Държавите членки предлагат на притежателите на лични карти, издадени от тях в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], възможността за дистанционно създаване на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване. За тази цел притежателите могат да използват цифровото приложение на ЕС за пътуване, разпоредби за което са предвидени в Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final]. На притежателите се разрешава достъп до частите от носителя на информация на личните карти, които са необходими за целите на създаването на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване.

Преди създаването на цифрово удостоверение за самоличност за пътуване държавите членки гарантират, че целостта и автентичността на носителя на информация на личната карта са проверени и че портретната снимка на лицето, което иска да създаде цифрово удостоверение за самоличност за пътуване, отговаря на портретната снимка, съхранена на носителя на информация.

4. Издадените или създадените съгласно настоящия член цифрови удостоверения за самоличност за пътуване:
 - а) се основават на техническите спецификации, приети съгласно член 5;
 - б) са във формат, който позволява съхраняването им в европейските портфейли за цифрова самоличност, издадени в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014;

¹⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

- в) са безплатни;
- г) съдържат същите лични данни, включително портретна снимка, като личната карта, въз основа на която са издадени или създадени.

За целите на буква г) цифровите удостоверения за самоличност за пътуване, издадени или създадени съгласно настоящия член, не включват пръстовите отпечатъци на притежателя.

5. Държавите членки създават възможност за удостоверяване на автентичността и валидиране на цифровите удостоверения за самоличност за пътуване в съответствие с техническите спецификации, приети съгласно член 5.
6. След като Комисията потвърди, че е технически възможно да се създават цифрови удостоверения за самоличност за пътуване въз основа на личните карти, издадени в съответствие с изискванията, определени в Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final], чрез използване на цифровото приложение на ЕС за пътуване, разпоредби за което са предвидени в Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 670 final], държавите членки ще направят възможно създаването на цифрови удостоверения за самоличност за пътуване съгласно параграф 3 от настоящия член най-късно от датата, определена от Комисията чрез акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 6, параграф 2.

Член 3

Звено за контакт

Всяка държава членка определя орган, който да служи като звено за контакт във връзка с прилагането на настоящия регламент. Тя съобщава наименованието на този орган на Комисията и на другите държави членки. Ако държава членка промени определения от нея орган, тя информира за това Комисията и другите държави членки.

Член 4

Защита на личните данни

Личните данни, съхранявани в издаваните или създавани съгласно член 2 цифрови удостоверения за самоличност за пътуване, се обработват в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) XXXX/XXXX [COM(2024) 316 final].

Член 5

Технически спецификации, процедури и изисквания

Чрез актове за изпълнение Комисията приема технически спецификации, процедури и изисквания за цифровите удостоверения за самоличност за пътуване, издавани или създавани въз основа на лични карти, включително относно:

- а) схемата и формата на данните;
- б) процеса на издаване и оповестяване;
- в) валидността;
- г) модела на доверие;
- д) удостоверяването на автентичността и валидирането;
- е) отмяната.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 6, параграф 2.

При приемането на тези технически спецификации Комисията взема предвид изискванията за достъпност, предвидени в правото на Съюза.

Член 6

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитета, създаден съгласно член 6 от Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета¹¹. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 7

Оценка

В рамките на 5 години след приемането на акта за изпълнение, посочен в член 2, параграф 6, Комисията извършва оценка на настоящия регламент и представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно основните констатации.

Държавите членки и съответните агенции на Съюза предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на този доклад.

Член 8

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 2, параграфи 1 и 2 започват да се прилагат 12 месеца след влизането в сила на техническите спецификации, процедури и изисквания, посочени в член 5.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Съвета

Председател

¹¹ Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета от 29 май 1995 г. за определяне на единен формат за визи (ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj>).